

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

12 ביוני 2023

1629

כ"ג בסיוון התשפ"ג

עמוד

הצעת חוק עבודת הנוער (תיקון מס' 22) (עבודת לילה בתקופת חופשת לימודים רשמית),

התשפ"ג-2023 1096

הצעת חוק עבודת הנוער (תיקון מס' 22) (עבודת לילה בתקופת חופשת לימודים רשמית), התשפ"ג-2023

1. תיקון סעיף 24 בחוק עבודת הנוער, התשי"ג-1953¹ (להלן – החוק העיקרי). בסעיף 24, אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:
- (ד) (1) על אף האמור בסעיף קטן (א), מעסיק רשאי להעסיק צעיר בתקופת חופשת לימודים רשמית עד השעה 01:00.
- (2) הועסק צעיר בתקופת חופשת לימודים רשמית וההעסקה הסתיימה אחרי השעה 23:00, יחזיר המעסיק את הצעיר לביתו בסיום העבודה, בעצמו או באמצעות אחר מטעמו.
- (3) שר העבודה רשאי לקבוע שהוראות סעיף קטן זה לא יחולו על העסקת צעיר בענפי עבודה מסוימים או בעבודה מסוימת מטעמים של הגנה על בריאותם, שלומם או התפתחותם הגופנית, החינוכית, הרוחנית או המוסרית של צעירים.

ד ב ר י ה ס ב ר

01:00. שעה זו היא מאוחרת יותר ביחס להסדר שנקבע בהוראת השעה, והיא מותאמת לשעות הפעילות של מקומות העבודה הרלוונטיים להעסקת צעירים ומאפשרת גמישות בהעסקתם במקומות כאמור.

התיקון המוצע מבוסס על המלצות המועצה לענייני נוער עובד, אשר הוקמה מכוח סעיף 30 לחוק ותפקידה לייעץ לשר העבודה בכל עניין הנוגע לחוק זה. כמו כן התיקון מבוסס על הניסיון שהצטבר בתקופת תוקפה של הוראת השעה במינהל הסדרה ואכיפה במשרד העבודה באשר לאופי עבודת בני הנוער ולצרכים שלה ובהתחשב בהיצע מקומות עבודה רלוונטיים. התיקון המוצע נועד לאזן בין הרצון לעודד תעסוקת בני נוער, לרבות בשעות הלילה, ובכך לאפשר להם התנסות מעשית ראשונית בשוק העבודה ולהקנות להם ערכים כגון אחריות והתמדה וכן למנוע מצב של שיעמום וחוסר מעש, לבין הרצון לשמור על ביטחונם של הצעירים המושג באמצעות הטלת חובה על המעסיק לדאוג לאותם צעירים להסעה לביתם אם העסקתם מסתיימת לאחר השעה 23:00.

סעיף 1 מוצע לתקן את סעיף 24 לחוק ולקבוע כי על אף האמור בסעיף קטן (א), מעסיק יהיה רשאי בתקופת חופשת לימודים רשמית להעסיק צעיר עד השעה 01:00. כמו כן אם הצעיר הועסק לאחר השעה 23:00, המעסיק יהיה מחויב להחזיר אותו לביתו בסיום העבודה, בעצמו או באמצעות אחר מטעמו.

נוסף על כך מוצע לקבוע כי שר העבודה רשאי לקבוע שהוראות סעיף זה לא יחולו על העסקת צעיר בענפי עבודה מסוימים או על עבודה מסוימת, מטעמים של הגנה על בריאותו, שלומו או התפתחותו הגופנית, החינוכית, הרוחנית או המוסרית של הצעיר.

כללי סעיף 24(א) לחוק עבודת הנוער, התשי"ג-1953 (להלן – החוק), קובע כי נער לא יועסק ולא ירכול לילה. בסעיף 24(ב) מוגדר "לילה" כפרק הזמן שבין 20:00 ובין 8:00 לגבי ילד ולגבי מי שגילו 16 עד 18 (להלן – צעיר) שחוק לימוד חובה, התש"ט-1949, חל עליהם, ולגבי צעיר שהחוק האמור אינו חל עליו – פרק הזמן שבין 22:00 ובין 06:00. כמו כן, בסעיף 25 לחוק, נקבע כי השר רשאי להתיר העסקת צעיר עד השעה 23:00 במקום שבו עובדים במשמורת.

בשנת 2016 נחקק חוק עבודת הנוער (תיקון מס' 18 הוראת שעה), התשע"ו-2016 (להלן – הוראת השעה) (ס"ח התשע"ו, עמ' 715). הוראת השעה אפשרה עבודת צעירים עד השעה 24:00 במהלך חופשות רשמיות מלימודים, בתנאי שאם ההעסקה הסתיימה אחרי השעה 23:00, המעסיק יחזיר את הצעיר לביתו בעת סיום העבודה. הוראת שעה זו ייתרה את הצורך של המעסיקים לפנות לקבלת היתר להעסקה בלילה עד השעה 23:00 לפי סעיף 25 לחוק, במהלך חופשות רשמיות מלימודים, ואפשרה גמישות העסקה, לרבות העסקה מאוחרת יותר בתקופת חופשה כאמור. תוקף הוראת השעה פג ביום כ"ד בסיוון התש"ף (16 ביוני 2020).

מטרת החוק המוצע היא לעגן בסעיף 24 לחוק, כהסדר של קבע, את ההסדר שהיה קבוע בהוראת השעה, המאפשר כאמור העסקת צעיר בתקופת חופשת לימודים רשמית בפרק הזמן המוגדר כ"לילה" לפי סעיף 24(ב), ובלבד שהוא לא מועסק לאחר השעה 01:00. כמו כן אם ההעסקה של צעיר כאמור הסתיימה לאחר השעה 23:00, המעסיק מחויב להחזירו לביתו בעצמו או באמצעות מי מטעמו. ההסדר המוצע מאפשר העסקת צעיר בתנאים כאמור עד השעה

¹ ס"ח התשי"ג, עמ' 115; התשע"ח, עמ' 252.

2. בסעיף 33 לחוק העיקרי, במקום סעיף קטן (ג) יבוא:
 (ג) מעסיק שהעסיק צעיר אחרי השעה 23:00 ולא החזיר את הצעיר לביתו בסיום העבודה, בניגוד להוראות סעיף 24(ד)(2), דינו – קנס כאמור בסעיף קטן (א).”
3. בחוק להגברת האכיפה של דיני העבודה, התשע”ב–2011², בתוספת השנייה, בחלק ב’, במקום פרט (11א) יבוא:
 (11א) החזרת צעיר שהועסק בתקופת חופשת לימודים רשמית אחרי השעה 23:00, לביתו, בסיום העבודה, לפי סעיף 24(ד)(2) לחוק עבודת הנוער;”.

תיקון חוק להגברת האכיפה של דיני העבודה

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 3 החוק להגברת האכיפה של דיני העבודה, התשע”ב–2011, קובע כי יהיה ניתן, בתנאים הקבועים בו, להטיל עיצומים כספיים בשל הפרת החוקים שבתוספות לאותו חוק.

בהמשך למוצע לעיל בסעיף 2 להצעת החוק, מוצע להחליף את פרט (11) שבחלק ב’ בתוספת השנייה לחוק האמור, הקובע הפרה של חובת החזרת הצעיר לביתו בהתאם לסעיף 24א כנוסחו בהוראת השעה שפקעה. במקומו מוצע לקבוע הוראה בדבר הפרת החובה של המעסיק להחזיר לביתו צעיר שהועסק על ידו בחופשת לימודים רשמית לאחר השעה 23:00 בניגוד להוראות סעיף 24(ד)(2) המוצע. יצוין, בדומה לאמור בדברי ההסבר לענין סעיף 2 לעיל, כי מעסיק אשר מעסיק צעיר אחרי השעה 01:00, מפר את הוראות סעיף 24 לחוק, אף אם החזיר את הצעיר לביתו בסיום העבודה.

סעיף 2 סעיף 33 לחוק קובע כי העובר על ההוראות המפורטות בו עובר עבירה שעונשה קנס כאמור בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין, התשל”ז–1977. מוצע לתקן את סעיף 33 ולהחליף את סעיף קטן (ג) שבו, הקובע הוראת עונשין לגבי מעסיק העובר על חובת ההחזרה שהייתה קבועה בהוראת השעה ופקעה. במקומה, מוצע לקבוע הוראת עונשין לגבי מעסיק המפר את החובה להחזיר את הצעיר לביתו בסיום העבודה, כאמור בסעיף 24(ד)(2) המוצע. יצוין כי מעסיק אשר העסיק צעיר אחרי השעה 01:00 צפוי לעונש בהתאם לסעיף 33א(2) לחוק, אף אם החזיר את הצעיר לביתו בסיום העבודה, שכן משעה שלא עמד בתנאים הקבועים בסעיף 24(ד)(1) הוא עבר למעשה את העבירה של העסקת צעיר בלילה בניגוד להוראות סעיף 24(א).

² ס”ח התשע”ב, עמ’ 62; התשע”ח, עמ’ 534.

